

KAP ismeretátadás a gazdálkodók értékelése, képzése és szaktanácsadása útján

**A CAPTIVATE projekt keretében kifejlesztésre kerülő eszközök,
KAP előírások és gazdálkodói gyakorlatok összekapcsolt tudásbázisa,
gazdaságok fenntarthatósági értékelése**

Dr. Papócsi László Gábor

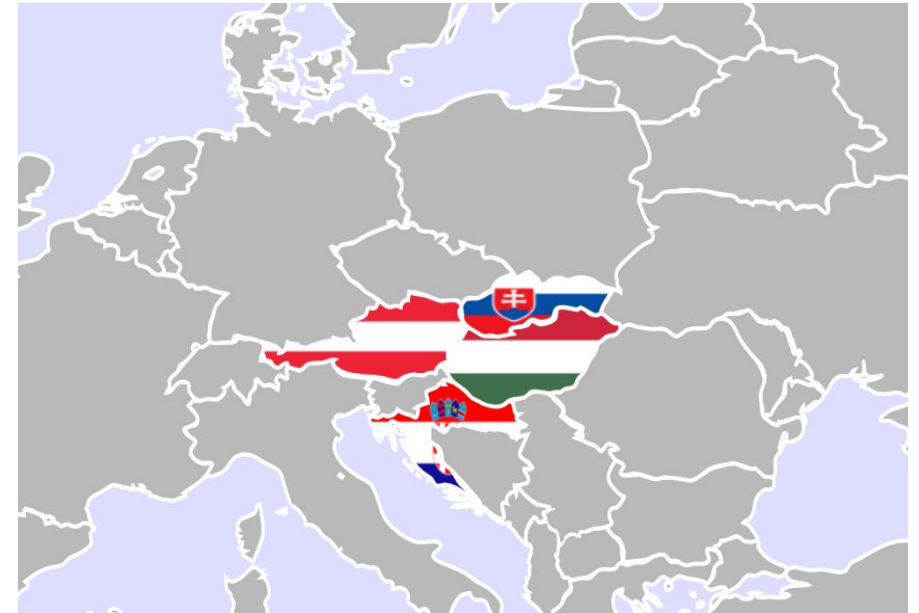
ÖMKi szaktanácsadási témavezető

Támogatási program: Erasmus+ Partnerségi együttműködések a szakképzési szektorban (KA220-VET)

Időtartam: 2021. november 1. / 2024. október 31.
Azonosító: Erasmus+ 2021-1-HU01-KA220-VET-000034777

- Az előadás keretében elsősorban azokról a tevékenységekről és kialakítás alatt lévő eredménytermékekről nyújtunk áttekintést, amelyek innovatív módszerekkel, többségében nyílt hozzáférésű digitális platformok alkalmazásával segítik a célok elérését.
- **Partnerek:**
 - Magyarország: ÖMKi, NJE
 - Ausztria: FiBL-AT
 - Horvátország: IPS Kozalting
 - Szlovákia: IZPI (Agroinstitut->2022)

- Fő motivációnk, hogy a gazdálkodók
 - mélyebben megismerjék a támogatási feltételrendszer szabályait,
 - a kapcsolódó kötelezettségvállalásokat,
 - az alkalmazható, fenntartható szemléletű termelési módszereket,
 - megértsék, hogyan működnek, milyen termelési (és nem csak támogatási) előnyökre számíthatnak alkalmazásuktól, hogy
 - felelősségteljesebben és tudatosabban válasszák ki (egy gazdaságértékelő eszközzel támogatva), és
 - valóban meg legyenek győződve arról, hogy ezeket a módszereket képesek bevezetni és fenntartani a termelési gyakorlatban, ezáltal
 - vegyenek részt az egyes támogatási rendszerekben, hatékonyabban hajtsák végre az intézkedéseket.

A projekt tervezett eredményei

Gazda-központú értékelési, tájékoztatási, képzési és szaktanácsadási rendszer létrehozása, amely

- az EU új közös agrárpolitikájának (KAP) előírásait, követelményeit, gazda vállalásait és
- a fenntartható szemléletű gazdálkodási gyakorlatok összefüggéseit

közös, áttekintő nézetben bemutatva hozzájárul

- a különféle intézkedések hatékonyabb végrehajtásához,
- a támogatások tudatosabb felhasználásához,
- a termelés biztonságának növeléséhez és
- a természeti környezet védelméhez.

CAPTIVATE project is an EU-funded project that helps farmers and farm advisers in easier navigation through the CAP measures and rules. With the CAPTIVATE project, you can:

get more **subsidies** via
CAP measures

implement or improve your **farm ecological potential**

Let us know who you are so that we can navigate you through the **relevant information**...

Are you a **FARM ADVISOR**?

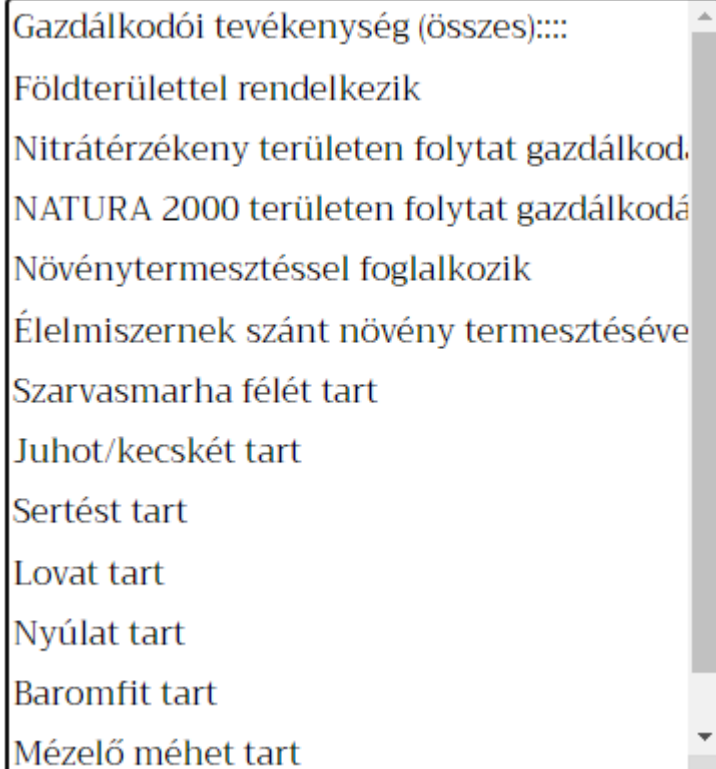
Are you a **FARMER**?

1) Első lépésben egy olyan

- tudásbázis és
- a gazdaság jellemzőit is figyelembe vevő online lekérdezési felület

kerül kialakításra, amely

- a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztési támogatások követelményeit az ökológiai szemléletű gazdálkodási gyakorlatokkal összekapcsoltan tartalmazza, és
- a keresési-szűrési feltételeknek megfelelően képes a találati oldalra kigyűjtve a vonatkozó információkat - pl. a támogatási lehetőségeket, követelményeket, agrotechnikai módszereket, leírásokat, forrásokat, hivatkozásokat - áttekinthető, gyakorlatias és felhasználó barát formában megjeleníteni.

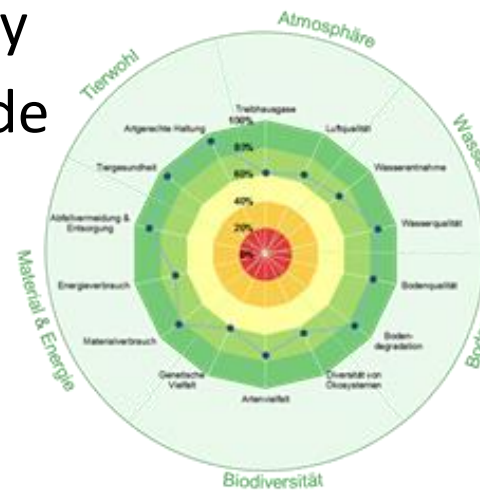

Gazdálkodói tevékenység (összes)::::

- Földterülettel rendelkezik
- Nitrátérzékeny területen folytat gazdálkod.
- NATURA 2000 területen folytat gazdálkodá
- Növénytermesztéssel foglalkozik
- Élelmiszernek szánt növény termesztéséve
- Szarvasmarha félélt tart
- Juhot/kecskét tart
- Sertést tart
- Lovat tart
- Nyúlat tart
- Baromfit tart
- Mézelő méhet tart

2) Létrehozunk egy gazdaság fenntarthatóság értékelési és döntés támogatási eszközt, amely

- a SAFA és a SMART háttérére támaszkodik, de
- kifejezetten a KAP előírásrendszerének gyakorlati megfelelésére összpontosít,
- figyelembe veszi a válaszadók személyes és szociális jellemzőit,
- hogy a felmérés eredménye szerinti visszacsatolással
 - tanulási,
 - szaktanácsadási, döntéstámogatási és
 - nyomonkövetési tevékenységgel
- is segíteni tudjuk a bevont gazdálkodókat.

Source: SMART Farm Tool

Source: FSA Tool

- 3) Az előző lépések alapján a képzési módszertan és tartalom több modulban kerül kidolgozásra és tesztelésre 2 kísérleti fázis során, a tanácsadói hálózat segítségével.
- 4) A különféle nyílt forráskódú alkalmazásokat összekapcsoló online információkezelő platform egységbe foglalja a projekt eszközeit, a tudásbázist, a keresési felületet a szabályozás és a helyes gyakorlatok oldaláról, kapcsolatot biztosít a fenntarthatóság értékelő modulhoz, valamint a tanulás menedzsment rendszerhez.
- Az eredményeket két kézikönyvben foglaljuk össze és tesszük közzé, amelyek a felhasználói és módszertani iránymutatásokat tartalmazzák, az elsőt a "korai alkalmazók" számára, hogy az eredmények már az új KAP bevezető szakaszában hasznosíthatók legyenek, a másodikat pedig a projekt összes tapasztalatának összegzésével.

CAPTIVATE

Assessment-Training-Extension

5. LÉPÉS

Gratulálunk!

A gazdasága kiválóan használja fel a támogatásokat és fenntartható szemlélettel működik

3. LÉPÉS

Támogatások és jó gyakorlatok

összefüggéseit tartalmazó online tanulási modulok elvégzése

1. LÉPÉS

A gazdaság profiljának meghatározása, fenntarthatósági felmérése és értékelése

4. LÉPÉS

A **fenntartható szemléletű gazdálkodás** módszereit és eredményeit tartalmazó kézikönyveink tanulmányozása

2. LÉPÉS

Gazdaságra szabott **keresés** a KAP támogatások és jó gyakorlatok összefüggéseit tartalmazó adatbázisban

- 1) Talaj
 - Alapvető információk a talajról (fizikai, kémiai, biológiai)
 - Talajművelés, csökkentett talajművelés a középpontban
- 2) Az agroökológia alapjai
 - Takarónövények
 - Zöldtrágyázás
 - Talajtakarás gyümölcsösökben
 - Sövények
- 3) Növényvédelem
 - Az IPM alapjai (monitoring, megelőzés, beavatkozás)
 - Az ellenőrzés módszerei
 - Biológiai növényvédelem (természetes ellenségek)
 - A természetes ellenségek élőhelyeinek fenntartása
 - Alapvető anyagok
 - Szermaradványok ellenőrzése, önellenőrzés

- Vízgazdálkodás
 - Vízadszorpció és vízvisszatartás a talajban
 - A párolgás/szivárgás csökkentése
 - Öntözés
- Gyomszabályozás
 - Alulvetés, vegyes vetés
 - Mechanikus gyomirtás
 - Talajtakarás (mulcsozás élő vagy halott növényekkel)
 - A gyombiológia alapjai
- 4) Diverzifikáció a mezőgazdaságban
 - Új kultúrák
 - A megfelelő fajták kiválasztása (búza, szója, gyümölcs)
- **5) Állatjólét**
 - **extenzív legeltetés**
 - **intenzív legeltetés a regeneratív mezőgazdaságban**

CAPTIVATE

Assessment-Training-Extension

Fenntarthatóság értékelés

Excel munkaállomány (példa input és kalkuláció)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	
	Impact relevance									Atmosphere	Atmosphere	Biodiversity	Biodiversity	Biodiversity	Materials & Energy	Materials & Energy	Materials & Energy	Soil	
1	ID Nr	ID name	Auditorquestion	Unit	Farming category	Answer	Scale	Relevance 0 = no 1 = yes	Subtheme	Greenhouse Gases	Air Quality	Species Diversity	Genetic diversity	Habitat diversity	Material use	Energy use	Waste reduction & disposal	Soil Quality	
2	364	Soil cover of arable land	What proportion of arable land is covered by vegetation all year round?	% of arable area	Arable farming	90%	90%	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	96	Proportion of permanent grassland	What proportion of the farm's agricultural area is used as permanent grassland?	% agricultural area	Agricultural area	30%	30%	1		3	1	1	1	2	1	0	0	2	
4	281	Conversion of permanent grassland to arable land	Has there been any conversion of permanent grassland to arable land on the farm in the last ten years? If so, has adequate compensation been done?	0 = Conversion without compensation 1 = Conversion with compensation 2 = no conversion	Agricultural area	2	100%	1		2	0	2	1	2	1	0	0	1	
5	428	Soil degradation: Severe soil compaction	On what proportion of the agricultural area has been signs of severe soil compaction (caused by either machinery or livestock)?	0% = > 0.03 25% = ≥ 0.03 > 0.02 50% = ≥ 0.02 > 0.01 75% = ≥ 0.01 > 0 100% = = 0	Agricultural area	0	100%	1		1	0	0	0	0	0	0	0	3	
6	370	No use of fungicides	What proportion of the agricultural area does not receive fungicide applications?	% of agricultural area	Agricultural area	60%	60%	1		0	1	2	1	1	0	0	0	2	
7	371	No use of herbicides	What proportion of the agricultural area does not receive herbicide applications?	% of agricultural area	Agricultural area	60%	60%	1		0	1	3	1	0	0	0	0	1	
8	372	No use of insecticides	What proportion of the agricultural area does not receive insecticide applications? Spinosad, Neem and other broad-range organic insecticides count.	% of agricultural area	Agricultural area	60%	60%	1		0	1	3	1	0	0	0	0	0	
9										0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10										0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11										0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12										0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13										0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14																			
15										sum	6	4	11	5	5	2	0	0	9
16																			

A bemeneti adatok egyben a gazdaság profiljának leképezésére is szolgálnak (külön adatblokk), amely a tudásbázis keresési -szűrési felületen felhasználható.

CAPTIVATE

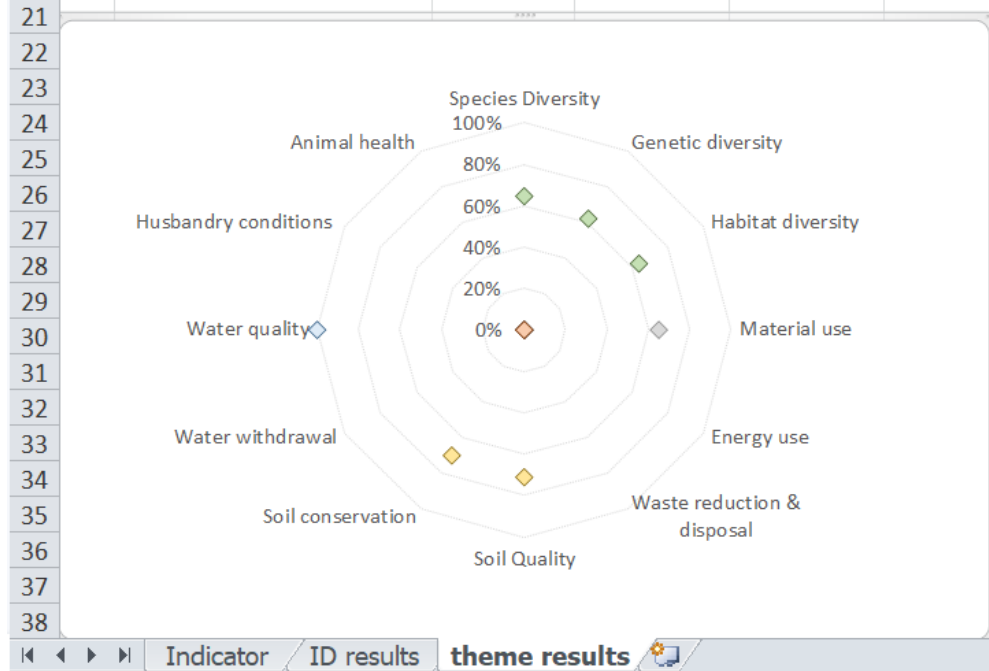
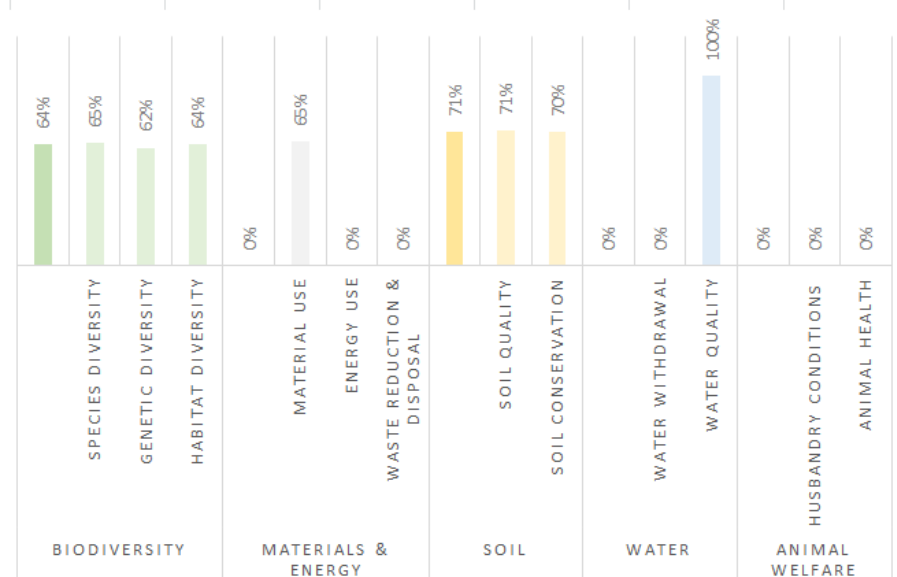
Assessment-Training-Extension

Eredmény

A környezeti pillér szintjei:

- Biodiverzitás
 - Faji sokféleség
 - Genetikai sokféleség
 - Élőhelyi sokféleség
- Anyagok és energia
 - Anyaghasználat
 - Energiafelhasználás
 - Hulladékcsökkentés, ártalmatlanítás
- Talaj
 - Talajminőség
 - Talajvédelem
- Víz
 - Vízkivétel
 - vízminőség
- Állatjólét
 - Állattartási feltételek
 - Állategészségügy

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
3		Air Quality		53%						
4		Biodiversity		64%						
5		Species Diversity		65%						
6		Genetic diversity		62%						
7		Habitat diversity		64%						
8		Materials & Energy		#####						
9		Material use		65%						
10		Energy use		#####						
11		Waste reduction & disposal		#####						
12		Soil		71%						
13		Soil Quality		71%						
14		Soil conservation		70%						
15		Water		#####						
16		Water withdrawal		#####						
17		Water quality		100%						
18		Animal Welfare		#####						
19		Husbandry conditions		#####						
20		Animal health		#####						

Célunk:

- eredmény automatikus kiszámolása, azonnali visszaadása, + rövid szöveges értékelés,
- => az „ön-felmérés” lehetővé tétele,
- eredmény alapján „ajánlott” gazdálkodási gyakorlatok, támogatási lehetőségek megjelenítése (linkelés)

▼ Mezőgazdasági terület - szakasz

Mekkora a gazdaság teljes területe, amely magában foglalja a jogi forma minden területét?

[ha] teljes mezőgazdasági földterület magában foglalja az összes jogi formájú területet (beleértve az épületeket is).

Mekkora a gazdaság mezőgazdasági terület nagysága?

[ha]

Hány állatot tartanak a gazdaságban mezőgazdasági termelés céljából?

Meghatározva állategység. Használja az átváltási táblázatot.

Állat jólét témakör – Kobo Toolbox űrlap

▼ Állattenyésztés - szakasz

▼ » Csoport Állatfajok

1

Állatfajok

Marha

Birka/Juh

Kecske

Sertés

Tojótyúk

Broiler

Egyéb

Ezek közül mennyi állatot tart mezőgazdasági termelés céljából a gazdaságban?

Meghatározva [állategység](#). Használja az [átváltási táblázatot](#).

-

Kérdések -
Online űrlap:

<https://ee.kobotoolbox.org/x/tbsarotN>

- Hány szarvasmarhát tartanak a gazdaságban (egységnyi mezőgazdasági területre vonatkoztatva)?
- Hány állatot (szarvasmarhát) tartanak az istállóban hasznos felületegységre vetítve?
- A szarvasmarhák gyakran vannak kikötve?
- A kifejlett szarvasmarhák hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?
- A borjak hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?

- Hány juhot és kecskét tartanak a gazdaságban mezőgazdasági területenként?
- Hány állatot (juhot/kecskét) tart az istállóban egy hasznos felületre vetítve?
- A kifejlett juhok és kecskék hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?
- A bárányok vagy kecskegidák hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?
- Évente hány napot töltenek [kérődzők](<https://captivate.eu/ead/glossary?term=Ruminant>) (pl. szarvasmarha, juh, kecske) a [legelőn](<https://captivate.eu/ead/glossary?term=Pasture>)?
- Biztosít-e menedéket (árnyékfák, ólak stb.) az állatok számára a [legelőn](<https://captivate.eu/ead/glossary?term=Pasture>)?
- Milyen arányban biztosít nyers takarmányt az állatainak/[kérődzőknek](<https://captivate.eu/ead/glossary?term=Ruminant>) a napi takarmányozásban?

- Hány sertést tartanak a gazdaságban mezőgazdasági területenként?
- Hány állatot (hízót) tartanak az istállóban egy hasznos felületre vetítve?
- Van-e [ketrec](<https://cap-tivate.eu/ead/glossary?term=Crate>) sertéstartáshoz?
- A kifejlett sertések hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?
- A malacok hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy kellett kivágni (sürgősségi vágás) egy év alatt?

- Hány tojótyúkot (beleértve a kakasokat is, ha vannak) tartanak a gazdaságban mezőgazdasági területenként?
- Hány tojótyúkot (beleértve a kakasokat is, ha vannak) tartanak az istállóban hasznos területenként?
- Hány brojlercsirkét tartanak a gazdaságban mezőgazdasági területenként?
- A kifejlett brojlercsirkék vagy tojótyúkok hány százaléka pusztult el betegségben vagy sérülésben a gazdaságban egy év alatt?
- A kifejlett brojlercsirkék vagy tojótyúkok hány százaléka pusztult el betegség vagy sérülés miatt a gazdaságban, vagy kellett levágni (kényszervágás) egy év alatt?
- A csibék hány százaléka pusztult el betegségben/sérülésben a gazdaságban, vagy hány százalékát kellett selejtezni (kényszervágás) egy év alatt?

- Megfelelően ártalmatlanítják-e az állatgyógyászati készítményekből származó valamennyi hulladékot, hogy az ne jelentsen kockázatot az emberi egészségre vagy a környezetre?
- Minden állati hulladékot/tetemeket megfelelően ártalmatlanítanak-e, hogy ne jelentsenek kockázatot az emberi egészségre vagy a környezetre?
- Megfelelőek-e a fényviszonyok az istállókban?
- Tartja-e állatait [teljesen rácsos padlón](<https://captive.eu/ead/glossary?term=Fully> rácsos padlón)?
- Észlel-e szúrós szagot az istállóban?
- Vannak-e állandó zajforrások az istállóban?
- Biztosítanak olyan eszközöket, amelyek lefoglalják az állatokat?
- Magányosan, elkülönített fakkokban tartja-e az állatait?

- Állatai állandó hozzáféréssel rendelkeznek-e a kültérhez (kifutóhoz), amikor az időjárási körülmények ezt lehetővé teszik?
- Ellátja-e az állatokat itatóvályúval, hogy folyamatosan friss és tiszta vízhez jussanak?
- A hígtrágyatárolók le vannak-e fedve, vagy [stabil természetes kéreg]([https://cap-tivate.eu/ead/glossary?term=Stable természetes kéreg](https://cap-tivate.eu/ead/glossary?term=Stable%20természetes%20kéreg)) borítja a felszínt?
- A gazdaság koncentrált takarmánya ökológiai szempontból problémás országokból (pl. Brazília) származik-e? És a gazdaság koncentrált takarmánya rendelkezik-e valamilyen ökocímkével?
- Kerülik-e a gazdaságban a genetikailag módosított [(GMO)]([https://cap-tivate.eu/ead/glossary?term=Genetically módosított szervezet](https://cap-tivate.eu/ead/glossary?term=Genetically%20módosított%20szervezet)) takarmányok használatát?

- Tart-e a gazdaságban [veszélyeztetett fajtákat](<https://captive.eu/ead/glossary?term=Endangered> állatfajok) élő állatok vagy termékek, például hús, tej vagy tojás forgalmazása céljából?
- Tart-e [nagy teljesítményű fajtákat](<https://captive.eu/ead/glossary?term=High> teljesítményű) fajtákat?
- Tart-e [helyi/őshonos állatfajtákat](<https://captive.eu/ead/glossary?term=Locally>) kereskedelmi céllal?
- Alkalmaznak bármilyen csonkítást?
- Használ-e érzéstelenítőt és/vagy fájdalomcsillapítót az állatok szarvtalanításakor/farokcsonkítás/fülcsonkítás/kasztrálás során?
- Mennyi idő alatt jutnak el az állatok a vágóhídra?
- Ismeri-e a vágóhíd állatjóléti előírásait? Ellátogatott-e oda személyesen, hogy tájékozódjon az ottani körülményekről?

Válaszok feldolgozása - Kobo Toolbox API

cap-tivate.eu/ead/kobo_result_p x +

cap-tivate.eu/ead/kobo_result_pv01.php

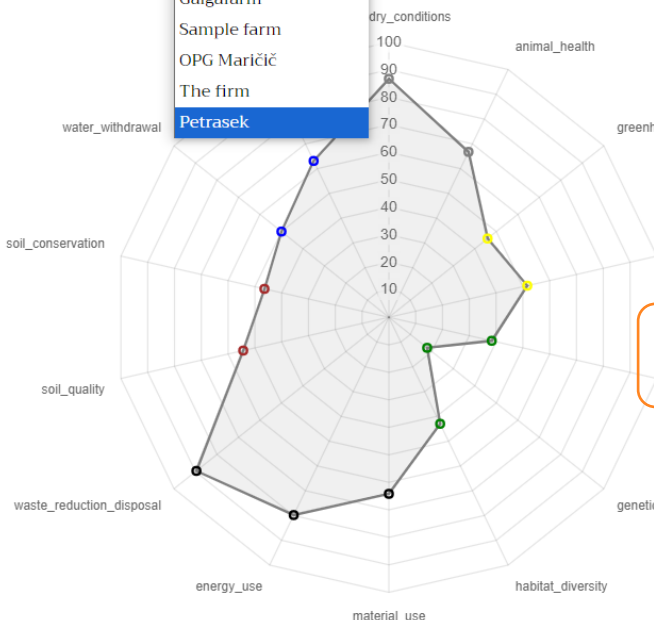
EAD tool - testing user input - KoboCollect API processing of results - preview 01:

Select Language ▾ Petrasek ▾

Select respondent

- SK- Test Small Farm
- Agropodnik
- Galgafarm
- Sample farm
- OPG Maričić
- The firm
- Petrasek**

% of Total Score

dry_conditions

animal_health

greenhouse_gases

air_quality

species_diversity

genetic_diversity

habitat_diversity

material_use

energy_use

waste_reduction_disposal

soil_quality

soil_conservation

water_withdrawal

Genetic diversity: 17.81% | [Recommended eco-practices >>](#)

Species diversity: 38.39% | [Recommended eco-practices >>](#)

Habitat diversity: 42.98% | [Recommended eco-practices >>](#)

Greenhouse gases: 45.93% | [Recommended eco-practices >>](#)

Soil conservation: 46.45% | [Recommended eco-practices >>](#)

Water withdrawal: 50% | [Recommended eco-practices >>](#)

Air quality: 51.65% | [Recommended eco-practices >>](#)

Soil quality: 54.37% | [Recommended eco-practices >>](#)

Water quality: 63.1% | [Recommended eco-practices >>](#)

Material use: 64.19% | [Recommended eco-practices >>](#)

Animal health: 66.76% | [Recommended eco-practices >>](#)

Energy use: 79.81% | [Recommended eco-practices >>](#)

Husbandry conditions: 86.72% | [Recommended eco-practices >>](#)

Waste reduction disposal: 89.58% | [Recommended eco-practices >>](#)

husbandry_conditions: 86.72 (27.75/32)

animal_health: 66.76 (28.039/42)

greenhouse_gases: 45.93 (7.8087/17)

air_quality: 51.65 (5.682/11)

species_diversity: 38.39 (21.1137/55)

genetic_diversity: 17.81 (2.494/14)

habitat_diversity: 42.98 (15.9017/37)

material_use: 64.19 (8.9867/14)

- https://cap-tivate.eu/en/eco-theme/animal_welfare
- https://cap-tivate.eu/hu/eco-theme/animal_welfare

The screenshot shows a web browser displaying the CAPTIVATE website. The address bar shows the URL https://cap-tivate.eu/hu/eco-theme/animal_welfare. The website header includes the CAPTIVATE logo and a search bar with the text 'Keresés'. Below the header is a navigation menu with the following items: 'Címlap', 'Projekt információ', 'Hírek és események', 'Tudásbázis', 'e-Képzési platform', and 'Bejelentkezés'. The main content area is titled 'Állatjólét' and features an article titled 'Takarmányozási terv'. The article text is as follows:

Takarmányozási terv

Tovább A hozzászóláshoz **regisztráció** és **bejelentkezés** szükséges 7 megtekintés

A takarmánygazdálkodási terv célja, hogy segítse a termelőt az állatok jólétét befolyásoló gyakorlatok dokumentálásában. Az állatok kiegyensúlyozott és a fajnak megfelelő tápanyagtartalmú táplálékkal való ellátása alapvető fontosságú az állatok általános egészségi állapota és jólléte szempontjából. Ez magában foglalja a megfelelő mennyiségű fehérje, szénhidrát, zsírok, vitaminok és ásványi anyagok biztosítását.

rajnak megfelelő tápanyagtartalmú táplálékkal való ellátása alapvető fontosságú az állatok általános egészségi állapota és jóléte szempontjából. Ez magában foglalja a megfelelő mennyiségű fehérje, szénhidrát, zsírok, vitaminok és ásványi anyagok biztosítását.

Cím: A takarmánymérleg összeállítása

Szerző/kiadó: Új szó

Weblapcím: [A takarmánymérleg pontos összeállítása](#)

Cím: Környezetbarát takarmányozás az állatjólétet szem előtt tartva

Szerző/kiadó: Magyar Mezőgazdaság

Kiadás éve: 2023

Weblapcím: [Így lehet környezetbarát módon takarmányozni az állatjólétet szem előtt tartva](#)

Ökológiai témakör:

Állatjólét

FADN gazdaságtípus:

Növénytermesztés és állattartás vegyesen

Vegyes állattartás

Szakosodott marhatartás- nevelés és hizlalás

Abrakfogyasztó állatok szakosodott tartása

Szakosodott tejtermelés

Juh, kecske és egyéb legeltetett állatok tartása

Gazdálkodási kategória: Állattenyésztés

Alkalmazási szint: Gazdaság

- project@cap-tivate.eu
- <https://cap-tivate.eu>
- <https://www.facebook.com/CAP-tivate-101829462601149>

- ÖMKi Szaktanácsadási hálózat
 - <https://biokutatas.hu/hu/page/show/szaktanacsadas>

